

Latvijas Republika
Ekonomikas ministram
J.Vitenbergam

Finanšu un kapitāla tirgus komisija
Nasdaq Riga, AS
Latvijas Finanšu nozares asociācija

Latvijas Republika
Finanšu ministram
J.Reiram

Rīgā, 2021. gada 2. novembrī
Nr. 96

Par ES fondu atbalsta programmas uzņēmējiem "Atbalsts mazo, vidējo komersantu finansējuma piesaistei kapitāla tirgos" turpināšanu

Pēc divu gadu intensīva darba 2020. gada sākumā Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku, Finanšu ministriju, kā arī kapitāla tirgus ekspertiem izstrādāja jaunu, ES fondu līdzfinansētu programmu uzņēmējiem "Atbalsts mazo, vidējo komersantu finansējuma piesaistei kapitāla tirgos" (turpmāk - Programma). Tās mērķis ir veicināt Latvijas uzņēmumu attīstībai nepieciešamā finansējuma piesaisti kapitāla tirgos, tādējādi paaugstinot uzņēmumu vietējo un starptautisko konkurētspēju un vienlaikus attīstot kapitāla tirgu Latvijā. Programmai paredzētais finansējums sasniedza 1 miljonu eiro. Jāteic, ka Latvija bija pirmā no Baltijas valstīm, kas piedāvāja šāda veida atbalstu uzņēmējiem, un šobrīd šim piemēram seko arī citas valstis, piemēram, Lietuva.¹

Programma tika īstenota trīs atlases kārtās, kuru ietvaros tika saņemti 21 pieteikums. Atbalsta pretendenti pārstāv dažādas nozares, tostarp ražošanu, tirdzniecību un finanšu pakalpojumus. Šobrīd projekta īstenošanu ir uzsākuši trīs uzņēmumi, paredzot kapitāla piesaisti un iekļaušanu biržā veikt līdz 2023. gadam, taču, ņemot vērā to, ka vēl nav noslēgta trešās atlases kārtas projektu izvērtēšana, kopumā īstenoto projektu skaits varētu pieaugt.

Jāuzsver, ka uzņēmumu interese 30 reizes pārsniedz iesniegto pieteikumu skaitu, par ko liecina kopumā vairāk kā 600 uzņēmēju un interesentu dalība ar minēto Programmu saistītajos informatīvajos pasākumos un semināros, pat neskatoties uz nenoteiktību, kādā uzņēmumiem ir nācies strādāt pēdējo divu gadu laikā. Attiecīgi, vairāki uzņēmumi nogaida ar lēmuma pieņemšanu par dalību Programmā gan neskaidrās globālās situācijas, gan privātu iemeslu dēļ, vienlaikus cerot uz Programmas turpinājumu.

Finanšu sektora attīstības plānā 2021.-2023. gadam norādīts: *Latvija ir starp tām valstīm, kur kapitāla tirgus attīstībā vēl ir liels potenciāls. Vērtējot pēc akciju tirgus kapitalizācijas pret IKP, Latvija ir pēdējā vietā starp ES valstīm, būtiski atpaliekot arī no kaimiņvalstīm. Tas parāda, ka Latvijas akciju tirgus*

¹ <https://invega.lt/verslui/visos-priemones/25/vertybiniu-popieriu-itraukimo-i-vertybiniu-popieriu-birza-skatinimas-103>

attīstības jomā būtiski atpaliek no tā potenciāla, kas būtu atbilstošs mūsu ekonomikas attīstības līmenim. Lai veicinātu vietējo kapitāla tirgu, Programma būtu jāturpina, kas nodrošinātu Latvijas ekonomikas stiprināšanu un veicinātu uzņēmumu pieejamību diversificētiem finansējuma avotiem, ņemot vērā zemo uzņēmumu kapitalizācijas līmeni, kas ierobežo arī aizdevumu izsniegšanu tālākai attīstībai. Minētā Programma daudz mērķtiecīgāk atbalstītu Latvijas kapitāla tirgus attīstību atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izstrādātajai 10 soļu programmai un jau pieminētajam Finanšu sektora attīstības plānam 2021.-2023. gadam. Ar mērķi stiprināt kapitāla tirgus izaugsmi ir izstrādāts arī Eiropas Komisijas rīcības plāns Eiropas Savienības kapitāla tirgus savienības veicināšanai turpmākajos gados.

Vienlaikus jāņem vērā, ka finansējuma piesaiste kapitāla tirgos ir ilgtermiņa lēmums un realizācija aizņem salīdzinoši ilgu laiku, līdz ar to Programmai un tās ietvaros pieejamajam līdzfinansējumam būtu jānodrošina esošās programmas pēctecība, jābūt pieejamai pastāvīgi ilgstošā laika periodā, ļaujot uzņēmumiem pieņemt lēmumu, sagatavot nepieciešamo dokumentāciju, nodrošināt nepieciešamo prasību ievērošanu un to īstenošanu paredzētajā periodā.

Jau šobrīd redzams, ka Programma ir būtiski veicinājusi uzņēmumu interesi par kapitāla tirgu un tā piedāvātajām iespējām. Paredzams, ka, Programmu turpinot, tā palīdzētu sasniegt nosprausto mērķi – attīstīt kapitāla tirgu un uzlabot Latvijas MVU pieeju kapitālam, līdz ar to uzņēmējdarbības vidi kopumā, kā arī veicinātu MVU *zaļo* transformāciju, piesaistot kapitāla tirgū ilgtspējīgu un *zaļu* finansējumu.

Ņemot vērā augstāk minēto, uzskatām, ka Programma ir **vērtīgs un ļoti vajadzīgs instruments Latvijas uzņēmumu vietējās un starptautiskās konkurētspējas veicināšanai, tādēļ lūdzam rast iespēju turpināt valsts atbalsta programmu “Atbalsts mazo, vidējo komersantu finansējuma piesaistei kapitāla tirgos”**, paredzot tai atbilstošu finansējumu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā.

Ar cieņu,

Finanšu un kapitāla tirgus komisija
Priekšsēdētāja
S.Purgaile

Nasdaq Riga, AS
Valdes priekšsēdētāja
D.Auziņa-Melalksne

Finanšu nozares asociācija
Valdes priekšsēdētāja
S.Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU